

SEL KOMMUNE

2014/6105

MOTTATT
18 DES. 2014

Østfold fylkeskommune
Postboks 220
1702 SARPSBORG

Melding om vedtak

Vår ref
2007/161/49/K54

Deres ref:

Saksbehandler
Ingunn Synstnes

Dato
16.12.2014

ingunn.synstnes@sel.kommune.no

Høringsuttalelse fra Sel kommune til Forslag til regional plan for vannforvaltning og regionalt tiltaksprogram for vannregion Glomma 2016-2021

Oversender høringsuttalelse fra Sel kommune til den regional plan for vannforvaltning i vannregion Glomma.

Med hilsen

Ingunn Synstnes
Ingunn Synstnes
Kommuneplanlegger

Sel kommune
SAKSUTREDNING

Arkivsak: 2007/161 -47

Arkiv: K54

Saksbehandler:

Ingunn Synstnes

Dato: 02.12.2014

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
132/14	Formannskapet	09.12.2014

Høringsuttalelse fra Sel kommune til Forslag til regional plan for vannforvaltning og regionalt tiltaksprogram for vannregion Glomma 2016-2021

Saksutredning

Oslo Byråd og fylkesutvalgene i Oppland, Hedmark, Akershus, Buskerud, Sør-Trøndelag, Sogn og Fjordane og Østfold fylkeskommuner har vedtatt å legge forslag til «Regional plan for vannforvaltning og regionalt tiltaksprogram i vannregion Glomma 2016-2021» ut til høring og offentlig ettersyn. Planforslaget er utarbeidet i fellesskap av vannregionutvalgene og nevnte fylkeskommuner, under ledelse av Østfold fylkeskommune som vannregionmyndighet.

Høringsfrist er 31.12 2014. Endelig forslag til plan blir utarbeidet av vannregionmyndigheten og fylkeskommunene i samarbeid med vannregionutvalget. Vannforvaltningsplanene skal vedtas av fylkestingene som en regional plan etter plan- og bygningsloven og godkjennes av Kongen i statsråd. Godkjent plan skal legges til grunn for fylkeskommunal virksomhet og være retningsgivende for kommunal og statlig planlegging og virksomhet i vannregionen. Vannforvaltningsplanen er retningsgivende for sektormyndigheters beslutninger i enkeltsaker.

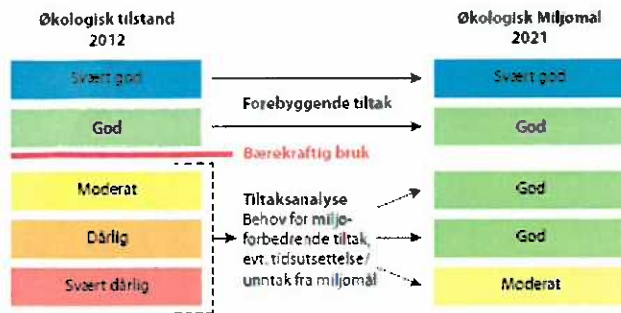
Den regionale planen fastsetter miljøkvalitetsnormer for elver, innsjøer, grunnvann og kystvann. Miljømålene fastsettes ihht. vannforskriften §§ 4-6 og unntak fastsettes ihht. §§ 8-11. Den regionale planen legger føringer for når miljømålene skal nås, henholdsvis innenfor planperioden 2016-2021 eller utsettes til senere planperioder (2022-2027 eller 2028-2033).

Tiltakene skal være operative innen tre år etter at tiltaksprogrammet er vedtatt og det er de ulike sektormyndighetene som er ansvarlig for oppfølgingen av tiltakene.

Bakgrunn

I 2007 vedtok Stortinget "Forskrift om rammer for vannforvaltningen" (*vannforskriften*), som implementerer EUs rammedirektiv for vann i norsk rett. Formålet med vannforskriften er å gi rammer for fastsettelse av miljømål som skal sikre en mest mulig helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av våre vannressurser. Forskriften skal sikre at det utarbeides og vedtas regionale forvaltningsplaner og tiltaksprogrammer for hver vannregion, med sikte på å oppfylle miljømålene. Samtidig skal vannforskriften sørge for at det fremskaffes nødvendig kunnskapsgrunnlag for å kunne gjennomføre dette arbeidet. Alle vannforekomster skal karakteriseres før en begynner på undersøkelser og

overvåking som gir grunnlag for tiltaksplaner. Vannkvalitet er stikkordet for alt arbeid, og målet er å oppnå minimum god økologisk og kjemisk tilstand - i utgangspunktet i alle vannforekomster.

Figur 1. Miljømålet for alt vann er god tilstand.

Figur 2. Planhjulet for gjennomføring etter vannforskriften.

Organisering av arbeidet etter vannforskriften

Alt arbeid med oppfølging av vannforskriften i Norge er delt inn i vannregioner. Sel kommune er med i vannregion Glomma og vannområde Mjøsa.

Organisering av vannområde Mjøsa

Arbeidet etter vannforskriften vil fortsette å kreve et stort engasjement fra kommunene og staten, også etter at vannforvaltnings- og tiltaksplaner er vedtatt. Vannområdeutvalget skal sikre eierkommunenes medvirkning og forpliktelse, samt faglig forankring og kontinuitet i arbeidet mot god kjemisk og økologisk vannkvalitet. Vannområdeutvalget skal også koordinere det videre tiltaksarbeidet og være en arena for kompetanseinnhenting, erfaringsinnhenting og samhandling.

Hvordan og på hvilke områder planen vil påvirke kommunen

- Som myndighet, for eksempel for pålegg knyttet til spredte avløp (i tråd med forurensningsloven). Dette krever lokalpolitiske prosesser rundt vedtak og gjennomføring, ikke minst fordi dette i hovedsak er private anlegg som ikke er gebyrfinansiert.

- Som tjenesteprodusent, for eksempel innenfor VA, landbruk, kraftprodusent. Dette er områder som har en innvirkning på hvorvidt man når miljømål, og som kan få ansvar for gjennomføring av tiltak. En utfordring er at manglende kunnskapsgrunnlag (herunder også om faktiske effekter av tiltak) vil kunne medføre pålegg av kostnadskrevende tiltak uten sikker effekt.
- Som samfunnsutvikler, for eksempel i forbindelse med avveininger mellom miljømål og gode rammebetingelser for næring (industri). Mål og ambisjoner må avveies i forhold til kostnader og effekter.

Forankring av planer i kommunen

Vedtatte forvaltningsplaner med tiltaksprogram må innarbeides i den enkelte kommunes planer; kommuneplan, kommunedelplaner og handlingsplaner/ sektorplaner.

Informasjon om arbeidet etter vannforskriften og arbeidet med å lage forvaltningsplaner ligger på Vannportalen. Informasjon knyttet til vannområde Mjøsa er under vannregion Glomma sine sider: http://www.vannportalen.no/hoved.aspx?m=36286&amid=3650648&fm_site=31134

Beskrivelse av kostnader/finansiering

Det er kostnader knyttet til arbeidet i hvert enkelt vannområde. Så langt har kommunene tatt en stor andel av kostnadene knyttet til å utarbeide lokale tiltaksanalyser.

I tillegg er det i forslagene til forvaltningsplaner primært definert tiltak som faller inn under kommunens sektoransvar. Det mangler informasjon og tiltaksforslag fra mange andre sektorer. Det kan derfor være fristende å gripe fatt i de tiltak som allerede er foreslått – hvor kommunene har ansvaret for langt de fleste. Det finnes dermed risiko for at de endelige tiltaksplanene ikke er prioritert etter et kost-nytte-prinsipp, men at tiltakene med mest presise kostnadsvurderinger velges.

Det er en risiko for at kommunene og avløpssektoren får regningen, fordi det er her det finnes konkrete tiltak og stringent myndighetsoppfølging. Mange aktører er involvert, men svært mye av tiltaksoppfølgingen vil skje via kommunene. Hvis ikke sektorinteresser som landbruk, fisk, veg, jernbane og energiproduksjon blir med som fullbyrdige påvirkere i forvaltningsplan m/tiltaksprogram – og der tiltak prioriteres ut fra gode kost/nytte-beregninger – blir det ingen helhetlig vannforvaltning. Miljømål vil da bli innfridd på en svært kostnadskrevende måte, og det vil ikke være mulig å innfri alle mål.

Vurdering

Det er gjort en vurdering av lokale utfordringer i Sel kommune.

Landbrukssektoren

Landbrukssektoren i kommunen har utfordringer, kommunen har bekker som har redusert miljøkvalitet på grunn av landbruket. Ett aktuelt tiltak for å nå miljømålet er å legge inn kantsoner.

Den største utfordringen når det gjelder landbrukssektoren er spredning av gjødsel, både kunstgjødsel og naturgjødsel. Alle som driver jordbruk og som søker produksjonstilskudd er pålagt å ha en gjødselplan og sprøytejournal. Problem kan likevel oppstå i forbindelse med overgjødsling eller store nedbørmengder.

I tillegg har kommunen erosjon fra jordbruksareal, enten i forbindelse med jordarbeiding eller ved store nedbørmengder.

Vann- og avløpssektoren

Kommunen har utarbeidet en ny hovedplan for vannforsyning og avløp, 2015-2024. Kommunalt vann- og avløp blir ivaretatt gjennom den nye hovedplanen. Kommunen har en eldre saneringsplan for avløpsledninger. Ledningsbrudd er i hovedsak på vannledninger, men det skiftes avløpsledninger der vannledninger skiftes. Hovedplanens handlingsdel angir tiltak i årene fremover .

Kommunen har bygd ut et omfattende VA-nett og sanert 2 renseanlegg for å sikre god og sikker drift på færre anlegg. Av kommunens innbyggere er 64% på kommunalt avløp, noe som er en relativt stor andel tatt i betraktning utstrekning av bebyggelsen i kommunen.

Kommunen har flere steder felles kommer for vann og avløp. Det gjør at ved brudd på vannledningen er det stor mulighet for å få avløpsvann inn på vannledningen. Det er foreslått som tiltak - to separate kommer, hovedplanen for vannforsyning og avløp ivaretar dette. I løpet av ti år skal alle felles kommer for vann og avløp være adskilt.

Klimatilpasning

Kommunen har store utfordringer i forhold til klima endringer, med bratte fjellsider med muligheter for skred og utglidninger. Kommunen har landbruksarealer som ligger utsatt til for flom, og det kan føre utvasking av næringsstoffer.

Mer nedbør og større nedbørsintensitet har ført til at kommunen har behov for oppgradering av overvannsledning.

Kommunen har etter flommen i 2011, arbeidet med å oppdimensjonere stikkrenner og overvannsledninger, her gjennstår det et betydelig arbeid.

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Sel kommune ser positivt på arbeidet med å sikre en felles, bærekraftig bruk av vannressursene på tvers av sektormyndighetene, og ønsker å være en aktiv bidragsyter til at målene i vannforskriften nås.
2. Sel kommune vil fremheve behovet for styrkede økonomiske ressurser fra statlig hold for å sikre implementeringen av direktivet i vannforvaltningen og gjennomføringen av aktuelle tiltak innenfor ulike sektorområder.

Behandling i Formannskapet - 09.12.2014:

Ap v/ordfører fremmet følgende forslag til nytt punkt 2:

Sel kommune forutsetter at tiltaksplanen skal involvere og ansvarliggjøre alle sektorer og aktører med ansvar for å nå målene i regional plan.

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Rådmannens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt med nytt pkt. 2.

Vedtak i Formannskapet - 09.12.2014:

1. Sel kommune ser positivt på arbeidet med å sikre en felles, bærekraftig bruk av vannressursene på tvers av sektormyndighetene, og ønsker å være en aktiv bidragsyter til at målene i vannforskriften nås.
2. Sel kommune forutsetter at tiltaksplanen skal involvere og ansvarlig gjøre alle sektorer og aktører med ansvar for å nå målene i regional plan.
3. Sel kommune vil fremheve behovet for styrkede økonomiske ressurser fra statlig hold for å sikre implementeringen av direktivet i vannforvaltningen og gjennomføringen av aktuelle tiltak innenfor ulike sektorområder.